гр. София 1797, ул.Лъчезар Станчев 5, Sopharma Business Towers, сграда Б, ет. 12, ЕИК: 175804945
Тел.: 02 810 00 71; Email: **info@bakep.org**
http://www.bakep.org

Българска асоциация на консултантите по европейски програми /БАКЕП/

Изх. № 08-БП-ПРСР/15.03.2024 г.

ДО:
Г-Н ГЕОРГИ ТАХОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ДФ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ – РА

Г-ЖА ИВА ИВАНОВА
ЗАМЕСТНИК ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ДФ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ – РА

Г- ЖА ТАНЯ ГЕОРГИЕВА (ДЪБНИШКА)
ЗАМЕСТНИК - МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Г-ЖА ЕЛЕНА ИВАНОВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ОТНОСНО: ОЦЕНКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ ПО ПРОЦЕДУРА ЧРЕЗ ПОДБОР № BG-RRP-6.004 „ИНВЕСТИЦИИ В ТЕХНОЛОГИЧНА И ЕКОЛОГИЧНА МОДЕРНИЗАЦИЯ“ ОТ НПВУ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

На база постъпила информация от членове на БАКЕП, установяваме два основни проблема, за които искаме да ви обърнем внимание.

1. На първо място, в значителна част от постъпващите въпроси за нередовности по Предложения за изпълнение на инвестиции /ПИИ/ по процедура № BG-RRP-6.004 „Инвестиции в технологична и екологична модернизация“ се изисква допълнителна информация относно технологичното решение, което би могло да осигурява възможност за проследимост или контрол на операциите и/или управление на процесите и/или генериране и обмен на данни. Най-често въпросът е свързан с прикачен инвентар като се изисква допълнение на представената оферта и/или обосновка как земеделската техника отговаря на изискването на т. 1.1 от раздел 14.1. Допустими разходи от Условията за кандидатстване / УК /

Изключително честата поява на този въпрос ни притеснява, защото оставаме с усещането за неразбиране на изискванията на процедурата и потенциалната възможност за субективна оценка от страна на оценителната комисия кои активи изпълняват условията за допустимост.

С настоящото писмо бихме искали изрично да обърнем внимание на следното:

- В УК по процедурата няма разписани дефиниции за понятията „технологично решение“, „проследимост или контрол на операциите“ , „управление на процесите“ и „генериране и обмен на данни“.

- На многобройните искания за разяснения включително и за примери „относно технологичното решение, което би могло да осигурява възможност за проследимост или контрол на операциите и/или управление на процесите и/или генериране и обмен на данни“ Структура за наблюдение и докладване /СНД/ не даваше по-подробно тълкуване, а цитираше дословно текста от УК. Вероятно само две разяснения внесоха малко повече яснота и тъй като отговорите на СНД са задължителни за процедурата, искаме изрично да ви обърнем внимание на тях:

В разяснение на въпрос № 87 се казва *„По отношение на разходите, посочени в т. 1.1 от Раздел 14.1 от УК, е въведено изискване за използването на технологични решения, които осигуряват възможност за:*

- *Проследимост на операциите или*
- *Контрол на операциите или*
- *Управление на процесите или*
- *Генериране и обмен на данни.*

*Технологичното решение по своята същност може да включва **последователност от една или няколко операции**, които да осигуряват изпълнението на поне едно от посочените действия.*
*Съответното **технологичното решение** за целите на настоящата процедура **трябва да е описано и обосновано от кандидата в Таблица 3 и/или Таблица 4 от Приложение № 2 от УК** и същото да **съответства на функционалното предназначение и възможности на съответните машини**, оборудване или земеделска техника /самоходна или прикачна такава/, включително на площите и културите и/или животните и техния брой посочени в цитираните таблици*
***Пример за технологично решение е такова, което води до подобряване на процесите и постигане на по-ефективен начин за селскостопанско производство, опазване компонентите на околната среда и/или подпомагане на процеса по смекчаване на последиците от климатичните промени**……*
*……**Въз основа на техническите характеристики на заявения за подпомагане актив, в обосновката, описана от кандидата в Таблица 3 и Таблица 4** от Приложение № 2 към УК, следва да се обясни какво е съответното „технологично решение", което включва заявеното оборудване…..“*

Обръщаме внимание и на разяснение по процедурата № 219 *„Във връзка с Вашето запитване и предоставените до момента разяснения СНД прави уточнение, че **„технологично решение“ не следва да се разглежда само и единствено в контекста на цифровите технологии.** „Технологично решение“ трябва да позволява изпълнение на поне едно от следните действия: проследимост или контрол на операциите, или управление на процесите, или генериране и обмен на данни, **които спомагат процесите по технологична модернизация и опазване компонентите на околната среда“***

От цитираните разяснения може категорично да се заключи че:

- Не в офертите, а в обосновката под таблица 3 и 4 в Приложение № 2 следва да се търси подробно описание на предложеното технологично решение. Обосновката в Приложение 2 следва да се основава на технически характеристики и функционалности, съдържащи се в офертата и в описанието на минималните технически характеристики на заявените активи от Таблица 1 на Приложение 2. Технологичното решение може да включва комбинация от активи, които да се закупуват от различни доставчици и няма как в тези отделни оферти да бъде описано взаимодействието им, което представлява технологичното решение. Същото е и в случая, когато за постигане на целите на процедурата се използват налични в стопанството активи и които могат да взаимодействат с активи, заявени за финансиране по ПИИ. Например наличен трактор с навигационна система, който ще се комбинира с подходящ прикачен инвентар, предмет на ПИИ.

- Задължително е да бъде обосновано изпълнението на поне една от следните функционалности
    - Проследимост на операциите или
    - Контрол на операциите или

- Управление на процесите или
- Генериране и обмен на данни.

Но никъде в УК не е вменено изискване тези дейности да се осъществяват чрез цифрови технологии т.е. контролът и управлението на процесите не е задължително да се постига чрез дигитализация.

- Не на последно място обръщаме внимание, че би следвало всяко допустимо за финансиране технологично решение по процедурата да спомага за **технологичната модернизация или опазването на компонентите на околната среда, в контекста на условието на** 13.1. Допустими дейности: *„Подпомагат се ПИИ, **целящи подобряване на цялостната дейност на земеделските стопанства** чрез: а) инвестиции и дейности, които допринасят за опазване на компонентите на околната среда, включително за намаляване на вредните емисии и отпадъци, управление и оползотворяване на отпадъците от земеделското производство и производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление; и/**<u>или</u>** б) инвестиции и дейности, които допринасят за устойчивото и цифрово икономическо възстановяване“*

С оглед на всичко гореизложено, считаме, че подход, при който за недопустими се приемат активи, при които в офертата няма елемент на цифрова технология, но за които е представена обосновка в Приложение 2/Формуляра за кандидатстване в ИСУН как е осигурена проследимост или контрол на операциите или управление на процесите или генериране и обмен на данни и са посочени достатъчно аргументи за това как въпросните активи допринасят за подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство чрез опазване на компонентите на околната среда или за устойчивото възстановяване**,** би бил неправомерен и ще подлежи на съдебна санкция на основание Условия за кандидатстване и предоставени разяснения от СНД. **Липсата на технически компетенции (образование или трудов стаж в съответната сфера) у експертите, членове на комисията в ДФЗ,** които оценяват проектите винаги е бил силен аргумент в съдебната практика за отменяне на тяхно решение.

Даваме си сметка, че процедурата се разглежда в много съкратени срокове и за да не се допуска субективен подход, неравно третиране и редукция на реално допустими разходи, **<u>предлагаме да организирате нарочна комисия</u>** (преди да приключи оценката), която на централно ниво на да **разгледа повторно всяко ПИИ**, при което има редукция на заявените разходи вследствие преценка от страна на експерта, че в същите не е налично „технологично решение, което ….“. Така ще се гарантира равно третиране на всички кандидати.

Припомняме, че при приключването на оценката по процедура № BG06RDNP001-4.012 по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ на Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020г. беше създадена такава комисия, която разгледа постъпили жалби и коригира част от решенията за отказ, при които имаше допуснати грешки от страна на ДФЗ като по този начин се спести време и средства за обжалване по съдебен път. Би било добре, ако отново се допусне възможност при частичен отказ кандидатите да имат възможност да отправят аргументирано възражение първо до ДФЗ.

2. Вторият въпрос касае третирането на т.2, б. г) от Раздел 11.1.Критерии за допустимост на кандидатите, а именно:

„2. Земеделските стопани по т. 1 **към датата на подаване на ПИИ** трябва да отговарят на следните условия:.
…
г) да не са предприятия в затруднено положение съгласно чл. 1, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 година.“.

По наша информация, има редица проекти, на които са отправени искания за предоставяне на документи и/или обяснения как към датата на кандидатстване отговарят на това условие въпреки, че по данни от счетоводните баланси към 31.12.2022 г. същите са „предприятия в затруднено положение“.

гр. София 1797, ул.Лъчезар Станчев 5, Sopharma Business Towers, сграда Б, ет. 12, ЕИК: 175804945
Тел.: 02 810 00 71; Email: **info@bakep.org**
http://www.bakep.org

В тази връзка:

- Считаме, че всички кандидати, **които към 31.12.2022 г.** са определени като „предприятие в затруднено положение“ **са такива и към датата на кандидатстване**, поради липса на официални законово установени и изискуеми за изготвяне документи за междинни периоди (тримесечие, шестмесечие, деветмесечие) в рамките на дадена година (а камо ли към точно определена дата). Задължение за изготвяне на такива документи има за „публичните дружества“ съгласно ЗАКОН ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА и не е валидно за кандидатите по тази процедура.
- Считаме, че ако приемете за основателни твърдения на кандидати, че вече не са „предприятие в затруднено положение“ на база междинен баланс, съществува огромен риск от санкции от страна на ОСЕС поради невъзможност за проверка на тези данни и опасност от промяна на данните в междинния баланс; Още повече, че ДФЗ няма да е в състояние да провери верността на тези данни, баланси и др. документи§
- Според нас, единственият случай при който е оправдано да се приеме, че предприятията са вече не са в „затруднено положение“ е този, при който има **оповестено в Търговския регистър преди датата на кандидатстване увеличаване на собствения капитал** на въпросното предприятие и то с размер, който би покрил в достатъчна степен загубите от предходните периоди.
- Не на последно място, ако считате, че към датата на кандидатстване означава към междинен период или към точната дата на кандидатстване (а не края на 2022 г.), би следвало на **ВСИЧКИ кандидати да поискате такива документи**, защото ситуацията и в обратния вариант също е възможна – т.е. такива, които не са били „предприятие в затруднено положение“ към края на 2022 г. е възможно към датата на кандидатстване вече да са „предприятие в затруднено положение“. Това, разбира се, показва абсурдността на предприетия подход да се искат допълнителни документи, които да са към датата на кандидатстване и/или към междинен период.

гр. София, 15.03.2024 г.

Оставаме с уважение,

Kristina Hristova Tsvetanska

Digitally signed by Kristina Hristova Tsvetanska
Date: 2024.03.15 13:29:37 +02'00'

УС на БАКЕП